

Psychotische ervaringen als transdiagnostisch fenomeen in het dagelijks leven van individuen met een eetstoornis

Ankie Roedelof^{1,2}, Daniëlle Jacobs¹, Sandra Mulkens²,
Claudia Simons^{1,2}, Machteld Marcelis^{1,2}

¹ Institute for Mental Health Eindhoven

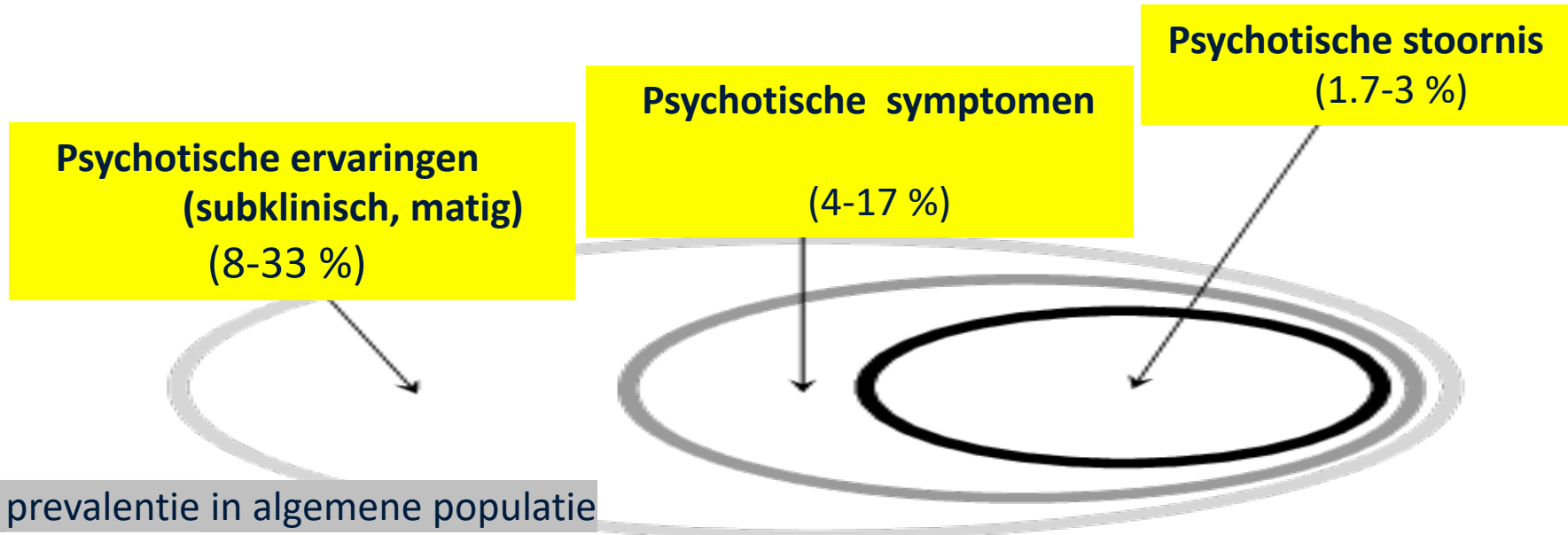
² Department of Psychiatry and Neuropsychology,
MHeNS, Maastricht University

Disclosure

No conflict of interest.

Het Psychose Continuum

% = prevalentie in algemene populatie

e.g. van Os et al (2009), Brodrick et al (2020), Ganson et al (2020), De Pablo et al (2021).

Prevalentie psychose spectrum fenomenen in klinische populatie/ eetstoornis-groep (ED)

Psychotic continuum			
19% (De Pablo, 2021)	Psychotische ervaringen (matig, subklinisch)	0–100 jaar	Klinische populatie (meer psychotische ervaringen bij vrouwen en adolescenten) (N=10.300)
84% (Mensi, 2020)	Psychotische ervaringen (matig, subklinisch) (CAARMS)	Gemiddeld = 15 jaar	Patienten met ED (N=94)

Hypotheses

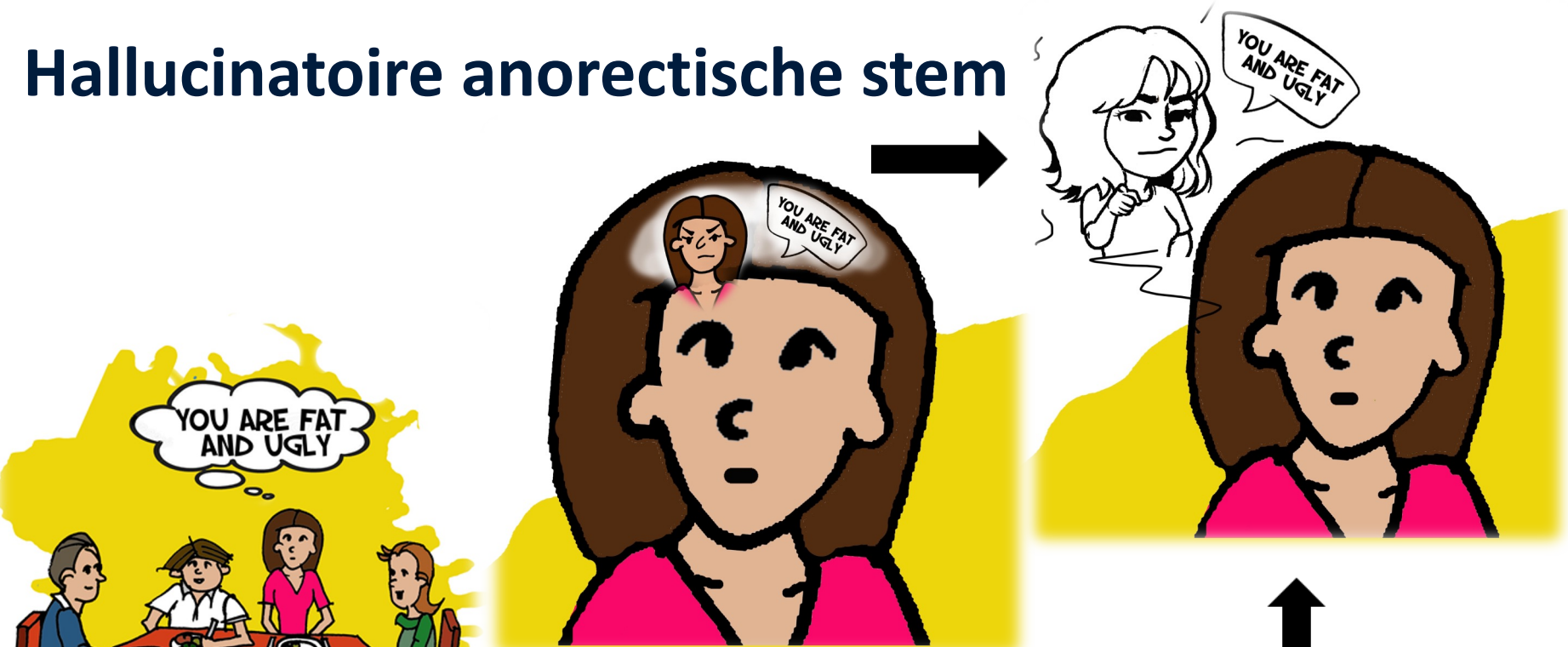
Algemene psychotische ervaringen

Psychotische ervaringen, die eetstoornis- specifiek zijn

Hallucinatoire anorectische stem

Waanachtig lichaamsbeeld

*I feel fat, I see myself as thin,
and in fact I am thin*

*I feel fat, I see myself as fat,
but in fact I am thin*

*I feel fat,
I see myself
as fat,
and in fact
I am NOT thin.*

Methode

N = 50 vrouwelijke patienten met een ED vs.
N = 50 gezonde controles, leeftijd 15-25 jaar

- Cross-sectionele vragenlijsten
- Experience Sampling Method (ESM)

Statistische analyses: Multilevel mixed regressie analyses

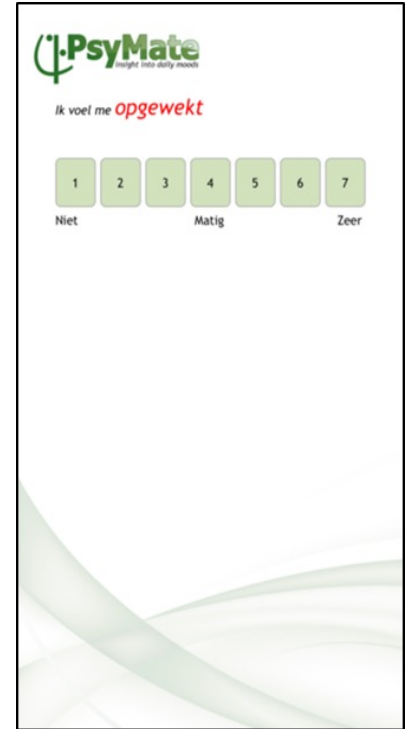
Experience Sampling Method (ESM)

korte vragenlijst (30 vragen in 1-2 minuten)

10 dagen, 10 beeps/dag

(max.) 100 beeps per individu

(max.) 5000 beeps per groep (patienten vs. controles)

Algemene psychotische ervaringen (ESM) (PE)

10 dagen, 10 beeps/dag

PsyMate
omgibt into daily needs

Ik voel me **opgewekt**

1 2 3 4 5 6 7

Niet Matig Zeer

Waanachtige en hallucinatoire ervaringen:

- > *Ik voel me **achterdochtig***
- > *Mijn **gedachten laten me niet los***
- > *Ik voel me **onwerkelijk***
- > *Ik hoor een **stem***

Hallucinatoire anorectische stem (ESM)

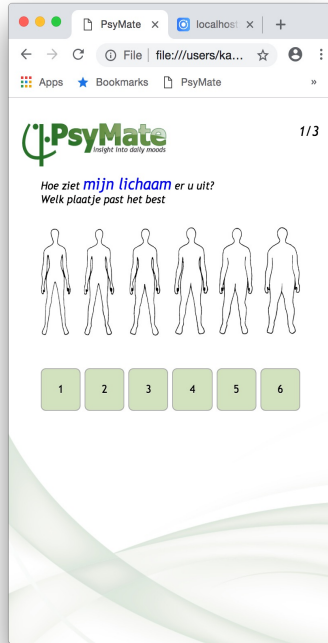

ESM-item: *Ik hoor een stem*

A screenshot of the PsyMate assessment tool. The title is "PsyMate" with the tagline "bring your daily mood". Below it, the text reads "Ik voel me opgewekt". There is a 7-point Likert scale with boxes numbered 1 to 7. Underneath the boxes, the words "Niet", "Matig", and "Zeer" are positioned under boxes 1, 4, and 7 respectively. The background has a light green wavy pattern at the bottom.

- > de stem **klinkt als mijn eigen stem**
- > Ik hoor de stem **van buiten mijn hoofd**
- > de stem gaat over **mijn eten, uiterlijk en gewicht**

Waanachtig lichaamsbeeld (ESM)

In werkelijkheid objectief dun zijn:
> lichaamsplaatje <4

Je subjectief dik voelen:

- > Ik voel me **dik**
- > Ik wil **dunner** zijn
- > Ik ben **bang om aan te komen in gewicht**

De actuele objectieve realiteit afwijzen:

- > Anderen zien we als **dun**
- > Ik ben **dun – dik**
- > Hoe ziet **mijn lichaam** eruit? (gapscore ≥ 2)

Demografische en klinische kenmerken

Variabele	<u>Patienten met ED</u> (N=50) Mean (SD)	<u>Controles</u> (N=50) Mean (SD)	<i>p</i>
Leeftijd	17.78 (2.68)	18.70 (2.68)	<i>p</i> = .09
Nederl. n (%)	46 (92%)	42 (86%)	<i>p</i> = .36
EDE-Q global	4.23 (0.91)	0.59 (0.51)	<i>p</i> < .001***
BMI	19.74 (2.68)	22.70 (2.92)	<i>p</i> < .001***
AN - Restrictief	31	-	-
AN - Binge/purging	12	-	-
BN	4	-	-
OSFED	3	-	-

Resultaten

Prevalentie psychose-continuum in controles and patienten

Onze studie		Psychose in % Controles (N =50)	Psychose in % Patienten (N=50)
Meetinstrument	Psychotische fenomenen		
MINI	Psychotische stoornis	-	20% (10)
PANSS (klin. cut-off)	Psychotische symptomen	-	22% (11)
PANSS (min. 1x) > 4	Psychotische symptomen	2% (1)	56% (28)
CAPE (klin. cut-off)	Lifetime psychotische ervaringen	2% (1)	30% (15)
CAPE (min. 1x) > 1	Lifetime psychotische ervaringen	90% (45)	96% (48)
ESM, PE (mean) > 4	Psychotische ervaringen (matig-zeer)	-	16% (8)
ESM, PE (min. 1x) > 4	Psychotische ervaringen (matig)	16% (8)	76% (38)
ESM, PE (min. 1x) > 1	Psychotische ervaringen (zeer mild)	94% (47)	100% (50)

Algemene psychotische ervaringen

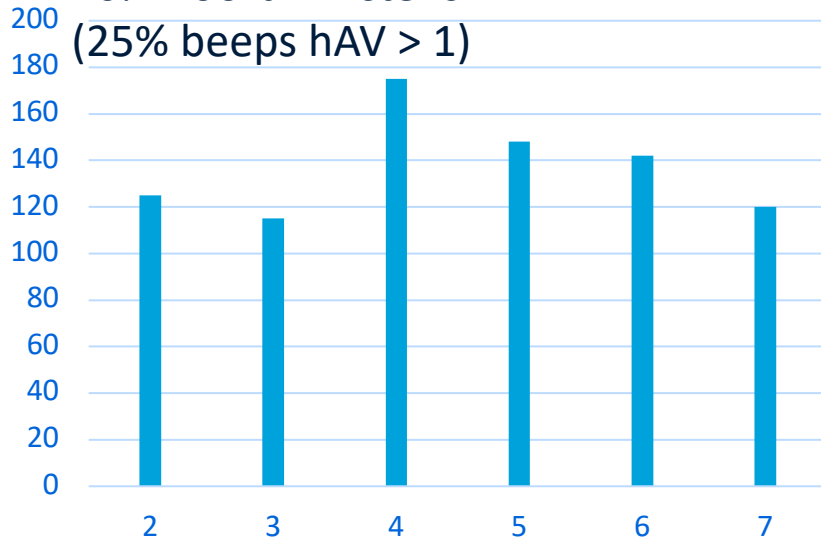
Variabele	B	95% CI	p
Patienten met ED versus controles:			
• PE (ESM)	1.61	[1.29, 1.93]	$p < .001^{***}$
• Lifetime PE (CAPE distress totaal schaal)	0.86	[0.85, 0.88]	$P < .001^{***}$
• Lifetime PE (CAPE frequentie totaal schaal)	0.50	[0.48, 0.51]	$p < .001^{***}$
• Psychotische symptomen (PANSS totaal schaal)	17.59	[17.19, 17.89]	$p < .001^{***}$
Patienten met ED: ESM ~ CAPE/ PANSS			
• Lifetime PE (CAPE distress totaal schaal)	0.74	[0.03, 1.46]	$p = .042^*$
• Lifetime PE (CAPE frequentie totaal schaal)	0.89	[0.01, 1.77]	$p = .047^*$
• Psychotische symptomen (PANSS totaal schaal)	0.03	[0.00, 0.05]	$p = .027^*$

Frequentie hallucinatoire anorectische stem (hAV)

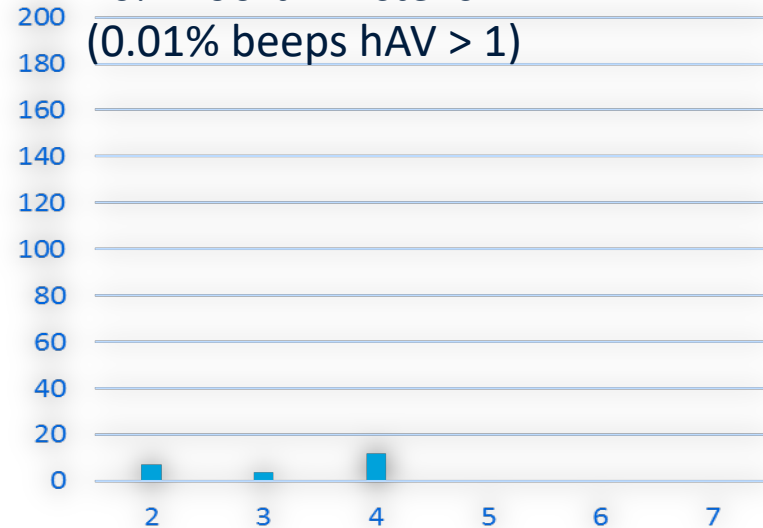
patienten met ED

70% hoort minstens 1 x hAV
(25% beeps hAV > 1)

gezonde controles

10% hoort minstens 1x hAV
(0.01% beeps hAV > 1)

hallucinatory anorectische stem (ESM) (hAV)

(Mixed) Regressie Analyses

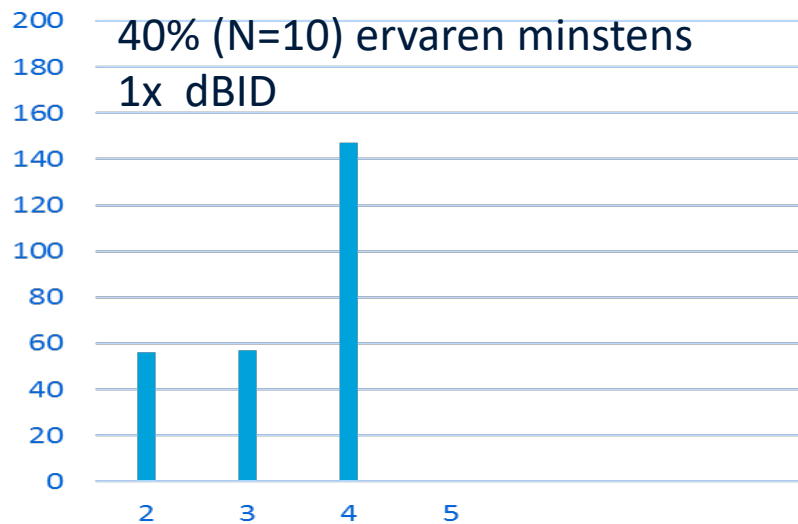
	B	95% CI	<i>p</i>
hAV (ESM) (patienten met ED vs. controles)	1.05	[0.61 – 1.48]	<i>p</i> < .01**
auditieve hallucinaties (Pysrats) ~ hAV (ESM) (in patienten met ED)	0.60	[0.32 – 0.87]	<i>p</i> < .001***

Frequentie waanachtig lichaamsbeeld (dBID)

ED-patienten met ondergewicht (N=25)

gezonde controles met ondergewicht (N=8)

Score 2 (= sees her body image as 20% more weight) to 4 (= sees her body image with 40% more weight)

Waanachtig lichaamsbeeld (ESM) (dBID)

(Mixed) Regression Analysis

B 95% CI p

dBID (ESM) (patienten met ED vs. controls) 0.17 [0.01 – 0.33] $p = .04^*$

Lichaamsattitude (LAV-totaal schaal) ~ dBID (ESM) 0.01 [0.00 – 0.02] $p = .03^*$

Lichaamsvervreemding (LAV-sub schaal) ~ dBID (ESM) 1.32 [0.54 – 2.10] $p < .001^{***}$

BAT = Body Attitude Test

Conclusie

- Algemene psychotische ervaringen (op het hele psychose-spectrum) komen meer voor in ED populatie, dan in de gezonde populatie.
- De kern-symptomen van de ED liggen op het psychose-continuum.
- De kern-symptomen van de ED kunnen valide worden gemeten in het dagelijks leven.

Klinische implicaties

- Integreer wetenschappelijk kennis en klinische praktijk over psychose in de eetstoornis-behandelingen.
- Behandel eetstoornis-patienten meer transdiagnostisch

Tot slot ...

- Speciale dank voor hun ondersteuning aan mijn collega's Nicole van Bezouw (inmiddels verpleegkundig specialist), Nicky Kanters (inmiddels verpleegkundig specialist), Martine deMilliano (inmiddels psychiater), Liz-anne Houben (inmiddels basispsycholoog) and Maud Quinten (inmiddels basispsycholoog).
- Vragen? (mailto: ankie.roedelof@ggze.nl)
- Informatie over ESM: <https://esm-maastricht.nl/>